

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat Bakan

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Klorpirifos (Chlorpyrifos) bir pestisittir. Doğada uzun süre parçalanmadan kalmakta; bulaştığı çeşitli canlıların dokusunda birikim yapmaktadır. Örneğin Klorpirifos molekülü toprakta aylarca parçalanmamakta ve zehirli etkisi bu süre boyunca devam etmektedir.

Çeşitli akademik çalışmalarda Klorpirifos'un nörotoksik yani sinir sisteminin işleyişine zarar veren en önemli zehirli kimyasallardan biri olduğu belirtilmektedir. Klorpirifos bebek ve çocuklarda nöro-davranışsal gelişim bozucu olarak nitelenen ve dünya genelinde kullanımı pek çok ülkede yasak olan 12 zehirli maddeden biridir. Yaş küçüldükçe zararlı etkisi arttığından, bebek ve çocuklar en duyarlı kesimdir.

Avrupa Birliği 2016'nın Ocak ayında tarımsal üretimde Klorpirifos kullanılmasını yasaklamış, ülkemizde ise Klorpirifos ithali ve Klorpirifos kullanılarak yapılacak tarım zehri üretimi 2016 Nisan sonu itibariyle durdurmuştur. Klorpirifos aktif maddesini içeren tarım zehirlerinin "elma, armut, şeftali, bağ, patates, domates, biber, patlıcan ile meyve ve sebze" ürünlerinde kullanılmasını düzenleyen hükümlerin 08 Nisan 2016 tarihi itibariyle iptal edilmesine, bu ürünlerin üretiminde kullanılacak Klorpirifos içerikli tarım zehirlerinin ise 31 Mayıs 2016 tarihine kadar piyasadan toplatılmasına ve satışının sonlandırılmasına karar verilmiştir.

Konuyla ilgili sürece ve detaylara dair bilgi paylaşımı yapmayan Bakanlık, ülke genelinde yaptığı kalıntı izleme çalışmalarında Klorpirifos kalıntısı tespit ettiği gıda ürünleri ile ilgili hiçbir veri de açıklamamıştır.

Gıda Mühendisi Bülent Şık'ın makalesinden edinilen bilgilere göre; Türkiye'den Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilen meyve sebze ürünleri Klorpirifos kalıntısı içerip içermediği açısından kontrol edilmekte ve yapılan kontrollerde yasal mevzuata aykırı pestisit kalıntısı içerdiği tespit edilen ürünler iade edilmektedir. 2017 yılında iade edilen meyve sebze ürünlerinin üçte biri Klorpirifos kalıntısı içerdiği için iade edilmiştir. 2019 yılı Ocak ve Mayıs ayları içinde ihraç edilen ama tarım zehri kalıntısı çıktığı için geri çevrilen her beş üründen birinin reddedilme gerekçesi ise yine klorpirifos kalıntısı içermesidir.

Bu bağlamda;

1 – 2019 yılı Ocak ve Mayıs ayları içinde AB Hızlı Alarm Sistemi kayıtlarına göre ülkemizden AB ülkelerine ihraç edilen ve pestisit kalıntısı çıktığı için geri çevrilen her beş üründen birinin reddedilme gerekçesinin 'klorpirifos kalıntısı içermesi' olduğu doğru mudur?

2 – 2016 yılından 2019 Mayısına kadar, yıllar bazında olmak üzere, ihraç edilen ama tarım zehri kalıntısı çıktığı için geri çevrilen kaç ürün vardır? Bu ürünlerin kaçının reddedilme gerekçesi 'klorpirifos kalıntısı içermesi' olarak gösterilmiştir?

3 – İhraç edilen ama tarım zehri kalıntısı çıktığı için geri çevrilen ürünlere ne olmaktadır?